

УДК 677.074:65.012.16+504

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ЕКСПЕРТИЗИ ТЕКСТИЛЬНИХ МАТЕРІАЛІВ

Студ. К.Т. Силенко, гр. БПрЕ-13
Наук. керівник проф. А.М. Слізков

Київський національний університет технологій та дизайну

Екологічна експертиза як різновид товарної експертизи на вітчизняному ринку екотекстилю є своєрідним гарантом рівня його екологічної безпечності, що, у свою чергу, сприяє впровадженню в практику текстильного виробництва та торгівлі екотекстилем принципів екологічного менеджменту.

Екологічна експертиза регулюється ДСТУ ISO 14010-97 «Настанови щодо здійснення екологічного аудиту і ДСТУ 4239-2003 Матеріали та вироби текстильні і шкіряні побутового призначення. Основні гігієнічні вимоги.

До екологічної експертизи екотекстилю, як і до його товарознавчої, санітарно-гігієнічної, технологічної та інших видів експертизи, ставляться такі основні вимоги: об'єктивність, компетентність і незалежність експертів, фаховий рівень їх підготовки та незацікавленість у результатах експертизи. Тому для експертизи асортименту, властивостей і рівня екологічної безпечності екотекстилю можуть залучатися тільки досвідчені фахівці, які глибоко обізнані не тільки з особливостями технологій ткацького, трикотажного, нетканого, килимового та текстильно-галантерейного виробництва, проблемами формування та оцінювання рівня екологічної безпечності текстильних матеріалів і виробів одягового та інтер'єрного призначення, вимогами нормативних документів до цих товарів, але й володіти сучасними методами та прийомами оцінювання екологічної безпечності та інтерпретації отриманих результатів.

Об'єктом екологічної експертизи на ринку екотекстилю, окрім самих матеріалів і виробів з них, можуть служити: волокна, нитки, барвники, апрети, текстильно-допоміжні речовини, основні процеси механічної, хімічної та біологічної технології виробництва екотекстилю, а також засоби маркування, пакування та транспортування названої групи товарів. При цьому при екологічній експертизі екотекстилю використовуються переважно лабораторні методи (фізико-хімічні, токсикологічні, санітарно-гігієнічні та ін.) досліджень

Серед основних завдань екологічної експертизи на вітчизняному ринку екотекстилю, як і у інших сегментах ринку екологічно безпечних груп товарів, на нашу думку, пріоритетними необхідно вважати:

- вирішення спірних (конфліктних) питань між промисловими та торговельними підприємствами, що стосуються визначення та контролю рівня екологічної безпечності та якості окремих видів екотекстилю, їх маркування, пакування та тари;
- визначення гранично допустимих концентрацій екологічно небезпечних хімічних, радіоактивних та інших забруднень екотекстилю на різних етапах його виробництва;
- визначення ступеня токсичності та канцерогенності окремих марок синтетичних барвників, видів апретів, які використовуються в процесі оздоблювального текстильного виробництва (особливо це стосується окремих марок азобарвників);
- ранжування групового та видового асортименту за ступенем негативного впливу на здоров'я людини та довкілля текстильних матеріалів і виробів різного цільового призначення, способів виробництва, волокнистого складу та оздоблення;
- встановлення відповідності рівня екологічної безпечності окремих видів екотекстилю існуючим нормам.

Тому екологічна експертиза текстильних матеріалів та виробів є важливим інструментом для екологізації життя та побуту населення України.